

- SMoK-rapport
larmar

sid 4

- Dyster rapport
från Svekom

sid 5

- Hus för
kunskap

sid 6

Kultur SMOCKAN

Nr 5 Okt 2003

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd - SMoK

- Bygger på
lärandegrund

sid 8

- Katolsk musik-
skola invigd

sid 14

- Lognomerna
på SMI

sid 19

Framgång och kräftgång

Nu speglar vi i detta nummer tider av oro, instabilitet och starka nedskärningar i de flesta kommuner men här finns också glädjetjut som till exempel från Umeås satsning på sina kulturintresserade barn och ungdomar. Från Marks kommun skriver vi om det spännande "Kunskapens Hus" och dessutom berättar vi den fantastiska historien om "Framtidslandet" i Norrbotten. Men som en mörk skugga över vår tid just nu ligger debatten om vad kommunerna ytterst ska erbjuda som service till oss medborgare när budgeterna alltmer stramas åt.

Smockan försöker dra frågan till sin spets vad det gäller den kommunala musik- och kulturskolans framtid i Sverige utifrån de två skrifter som nyligen utkommit från Svenska Kommunförbundet.

De årliga rapporterna Kommunernas ekonomiska läge och Kommunala framtider talar bland annat om att ta bort delar av icke obligatorisk verksamhet som medicin mot en sämre välfärd.

Då musik- och kulturskolan i allra högsta grad är en för kommunerna frivillig verksamhet, är det nu en särskilt angelägen debatt som SMoK:s ordförande Per Sjöberg dragit igång. Här behövs modiga politiska beslut menar Per;

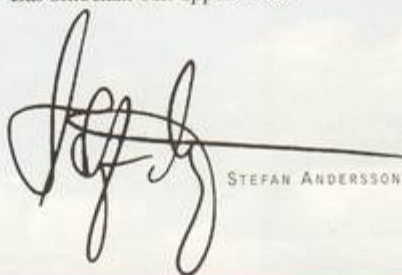
"Musik- och kulturskolan har uturen eller turen - beroende på om där finns tillräckligt med politiskt mod och politisk insikt - att vara en icke lagbunden verksamhet. Detta faktum ställer

krav på de lokala beslutsfattarna att faktiskt försöka förstå vad som är produkten - resultatet av den kommunala musik- och kulturskolans arbete."

Förutom att förstå produkten måste politikerna också ha insikt i processen.

Jag upplever det nu som att stat och kommun står långt ifrån varandra i dialogen om musik- och kulturskolan. En bra dialog är berättigad inte minst i skenet av ekonomi då musik- och kulturskolan i Sverige är en gigantiska kultursatsning på barn och unga där kommunerna idag satsar 1,3 miljarder kronor varje år.

Tyvärr visar ett tydligt exempel från i somras på hur långt ifrån varandra stat och kommun står vad gäller kunskapen om det aktuella läget. I juni debatterade riksdagsledamöterna i Riksdagen kring en önskan om sänkta elevavgifter och samtidigt planerades ute i kommunerna för nedläggningar och avgiftshöjningar! Läs Smockan och uppdatera er!

STEFAN ANDERSSON

INNEHÅLL

i detta nummer

Ledare.....	2	Gemensam plattform.....	6-7	Tuffa krav i Örebro.....	15
Debatt.....	3	Nya idéer i Växjö.....	8	Vansbro granskas.....	16-17
Dramatiskt pressmeddelande.....	4	30 år med EMU.....	9	Nya tongångar.....	18
Maritas dagordning.....	5	Glada Dals-Ed.....	10-11	Framtidens teaterland.....	21
		Vilhelmina kämpar.....	12-13	Kulturnytt.....	22
		Skola för gudstjänst.....	14	Porträttet.....	23

KULTUR
SMOCKAN

KULTURSMOCKAN
DAUS TRYCK & MEDIA
893 80 BJÄSTA
TEL: 0660-26 61 00
FAX: 0660-22 05 17

ANSVARIG UTGIVARE OCH REDAKTÖR
Stefan Andersson, 0660-825 22
stefan.andersson@smok.se

PROJEKTLEDARE
Jan Dyllicki, 0660-26 61 05
jan.dyllicki@dau.se

GRAFISK FORMGIVNING
Jobbny Altelind, 0660-26 61 31
jobbny.altelind@dau.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
DAUS Tryck & Media, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER

Per Sjöberg
Stefan Andersson
Stefan Franzén
Lena Wahlgren
Dag Kraft
Gabriella M Tolsén
Olof Wigren
xx
xx
xx

OMSLAGSFOTO:
Christer Nordabi

SMOK
Sveriges
Musik-
och Kulturskoleråd

Kultursmockan utges av SMoK,
Sveriges Musik- och Kulturskoleråd
Kultursmockan nästa nummer: v. 49.
Manusstopp för annonser: 19 nov.

Tipsa Smockan!

Tel: 0660-825 22, 0708-66 03 04
Stefan Andersson

Per Sjöbergs ledare från förra numret av Kultursmockan

Per tänjde debatten!

I förra numret tänjde vår ordförande Per Sjöberg en debatt genom påståendet om brister i politiskt mod i många kommuner. Per menar att det behövs mod och handlingskraft från politikerna när det handlar om till exempel verksamheter utan lagstöd.

-Lägg inte ned en musik- eller kulturskola enbart utifrån skälet att den är en frivillig verksamhet för kommunen, uppmanar Per Sjöberg.

Varför så upprörd?

- Av Per Sjöberg, Ordförande SMoK -

Lena Wahlgren i Burlöv blir heligt förbannad över att jag i min förra Smockanspalt önskar ett större politiskt mod från alla kommunpolitiker! Ett mod som är förutsättningen för att Musik- och kulturskolorna skall kunna fortsätta spela rollen som den ur alla perspektiv största och mest betydelsefulla satsning som samhället ger barn och ungdomar som vill utveckla ett eget skapande inom de estetiska områdena musik/dans/bild och teater. Hur kan denna min förhoppning så till den milda grad vara upprörande och irriterande att Lena blir "heligt förbannad"?

Min syn och min förståelse av verkligheten - jag betonar min syn - är att gemensamma sektorns allra viktigaste uppgift är att ge goda förutsättningar för den unga kommande generationen. Att ge goda förutsättningar innebär för mig att ta ett ansvar för både fysiska och psykiska dimensioner. Att överläta den uppgiften till kommersiella eller ideella

aktörer, vilket jag uppfattar som Lenas alternativ, är att riskera och att sälja ut samhällsbyggandets allra viktigaste byggsten - barn och ungdomars väl och ve.

Musik- och kulturskolan har oturen eller turen - beroende på om där finns tillräckligt med politiskt mod och politisk insikt - att vara en icke lagbunden verksamhet. Detta faktum ställer krav på de lokala beslutsfattarna att faktiskt försöka förstå vad som är produkten - resultatet av den kommunala musik- och kulturskolans arbete.

Jag ska inte falla i fällan att förenkla verkligheten och utnyttja starka dramatiska händelser som ligger i tiden. Men vi kan ändå alla notera att det finns en samhällsutveckling som till delar är mycket oönskad - knivmord, mobbing, utanförskap, rasism o s v.

Självklart kan inte musik- och kulturskolan

Till
Per Sjöberg, SMoK

Lena Wahlgren, 2 vice ordförande i Barn- och utbildningsnämnden samt ersättare i kommunstyrelsen och ledamot i kommunfullmäktige i Burlövs kommun.

Jag blir heligt förbannad!

Att vara politiker är sannerligen inte lätt, vet inte om du provat på det någon gång - om inte - gör det!! Du tror att vi saknar mod då vi föreslår att lägga ned musikskolan därför att musikskolan inte är någon obligatorisk verksamhet. Jag skulle våga påstå att det är just det vi har, dvs mod.

Låt mig ställa en motfråga - varför ska det alltid i en kommun vara just kommunen som är bra på allting? Vi har fantastiska studieförbund och andra som säkert lika bra skulle kunna driva en musikskola. Varför åläggs det alltid från högre instanser maxtaxor, krav, lagar osv som ska verkställas ute i kommunerna men där kommunen själva måste bekosta hela kalaset, eller, i bästa fall får vi något bristfälligt stöd från staten som täcker en viss del av de ökade kostnaderna.

Varför är det alltid kommunpolitikerna som får på tafs? När jag läser dina påståenden och tyckande. Jag tycker visst att man ska ha en musikskola, ett badhus, en idrottsplats osv i en kommun, inte tu tal om annat, men jag begriper inte varför det är kommunen som ska bedriva allsammans.

Jag tar gärna ansvar för den egna traditionen men jag stretar emot traditionen om att kommunen ska vara huvudman i allt. Låt kommunen ta sitt ansvar på de områden där man måste, dvs den lagstadgade och låt andra driva resten. Då först kan man börja snacka kvalitet på agnarna!

vara den enda enskilda aktör eller händelse som kan förändra den oönskade utvecklingen i musik- och kulturskolan kan definitivt på ett unikt och framgångsrikt sätt bidra till att stärka ungas självbild, empati, kreativitet och förståelse av verkligheten. Egenskaper som vi vet är avgörande för hur den enskilde utvecklas och därmed avgörande för samhällsutvecklingen i stort.

Musik- och kulturskolan är en resurs som idag finns i princip i alla kommuner. Skolorna har en unik kompetens och har tack vare dess plats i den gemensamma sektorn en ideologi och en tillgänglighet som ger alla en möjlighet att delta och utvecklas utifrån egna önskemål och förutsättningar. Sälj inte ut den resursen i Burlöv, Kungälv eller i någon annan kommun. Se istället till den potential som finns i att arbeta med barn- och ungdomars utveckling utifrån musik- och kulturskolornas unika ingångar till barn och ungdomar genom musiken, dansen, bilden och teatern.

Det politiska modet och den politiska insikten och förståelsen är avgörande. 0,2 procent av den kommunala driftsbudgeten är vad musik- och kulturskolorna kostar - en mycket klok investering för kommunen, barnen och framtiden!

Dag Kraft från SMoK har just presenterat en rapport om läget i de Svenska musik- och kulturskolorna inför 2004. Rapporten visar på en kraftig negativ förändring kring de ekonomiska förutsättningarna hos många skolor.

Färsk rapport från SMoK visar dramatiska nedskärningar inför 2004

- Av: Stefan Andersson -

Kommunalpolitikerna föreslår kraftiga nedskärningar av Kommunala Musik- och Kulturskolan i Sverige visar en ny rapport som SMoK just presenterat. Per Sjöberg, ordförande för SMoK, beklagar det faktum att ytterligare 10 000 barn och ungdomar nu kommer att ställas utanför musik- och kulturskolans utbud.

- Kommunernas inställning till musik- och kulturskolorna bygger på en dåligt underbyggd analys kring betydelsen av en nedläggning. Spar-effekten blir väldigt liten och förlusten stor, säger Per Sjöberg.

Rapporten visar att fyra skolor är nedläggningshotade; Kungälv, Åtvidaberg, Arjeplog och Karlsborg, förutom de tidigare sju; Bollebygd, Knivsta, Nora, Sorsele, Surahammar, Torsås och Överkalix som under senare år lagts ned. Enkäten har genomförts av Dag Kraft, SMoK:s kanslichef och som alltid med

SMoK:s rapporter, baseras den på svar från samtliga kommuner med musik- och kulturskolor i Sverige.

- 48 skolor väntar dramatiska nedskärningar och det är stora förändringar från de tidigare årliga rapporter som jag genomfört, berättar Dag.

Men det finns också positiva besked. Dag pekar på Umeå och Vimmerby som några exempel på kommuner som istället satsar på musik- och kulturskoleutveckling.

EN FEG POLITIK

- Vi behöver en modigare lokal politik som inte enbart stirrar sig blind på vad som är lagstadgat och vad som är frivilligt för kommunerna att erbjuda, menar Per Sjöberg. Vi behöver politiker som vågar stå upp för barn- och ungdomar! Kommunala Musik- och Kulturskolan kostar ca 0,2 procent av den kommunala driftsbudgeten och det ser Sjöberg som en god investering:

- Och vad jag vet har ännu ingen kommun räddat sin ekonomi genom att lägga ned Kulturskolan, avslutar han.

Enkät svar:

Svar från samtliga kommuner med musik/kulturskolor, 283 st
45 % (128 musik/kulturskolor) vet eller anar ett minskat anslag 2004

17 % (48 musik/kulturskolor) vet eller anar en minskning av anslaget 2004 större än 10%

27 % (76 musik/kulturskolor) vet eller anar en minskning av anslaget 2004 mindre än 10%

45 % tror eller anar ingen minskning av anslaget 2004

10 % vet eller anar inget om anslaget 2004

Kommentar från SMoK:

De nedskärningsplaner som nu finns riktade mot musik- och kulturskolorna i ett antal kommuner är djupt olyckliga. Musik- och kulturskolorna, den enskilt största satsning som den gemensamma sektorn gör för barn- och ungdomar som vill utveckla sin förmåga inom musik- dans- teater och bild området. Musik- och kulturskolorna bidrar med sin verksamhet till:

- att utveckla barn och ungdomars identitet, förståelse, omvärldsorientering och kreativitet
- att ge en meningsfull fritid
- kulturella upplevelser
- att utveckla amatörkulturen
- att förbereda för yrkesinriktning
- "det Svenska musikundret"
- skolutveckling
- lokal samhällsutveckling

350 000 barn och ungdomar berörs, ofta flera gånger per vecka, av musik- och kulturskolornas verksamhet.

Det sker en spännande utveckling där musikskolor breddar sin verksamhet till att omfatta fler kulturformer än musik och därmed omformas till kulturskolor.

Samverkan med den obligatoriska skolan ökar och ger nya förutsättningar för att utveckla estetiska läroprocesser och en mer kreativ skola.

Umeå satsar stort på ungdom och kultur

- Text & foto: Stefan Andersson -
Musikskolan i Umeå har flyttat in i nya lokaler tillsammans med en av Umeås tre gymnasieskolor, Midgårdskolan. Den riktar sig till intresserade av ämnen som samhällsvetenskap, media, dans, teater, musik, konst och formgivning.

Skolan som är en satsning på flera hundra miljoner har cirka 600 elever. Med sin särskilda pedagogik präglad av ett akademiskt arbetssätt och med sina speciella lokaler lockar skolan till flera studiebesök per vecka.

UNIKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Umeå Musikskola har genom att flytta in i Midgårdskolan fått de förutsättningar

kring lokaler och utrustning en musikskola rimligtvis kan behöva.

Bland annat rymmer skolan inte mindre än fem dansstudios med olika golvmaterial, stora ljusa konstateljéer, specialanpassade lokaler för radio och videoproduktion, teater, sminkloger och "black-rooms" med mera.

En stor konsertsal på över 600 kvadratmeter med cirka 300 publikplatser för stora och små produktioner. Salen är flexibel genom bland annat ett skjutbart gradängssystem och ett elektroniskt styrt akustiksystem.

Som om inte det vore nog planerar man nu för ytterligare en etapp kring fortsatt utveckling där Arne Berggren, teaterlärare på Midgårdskolan, fått ett gemensamt uppdrag från tre förvaltningar om att göra en förstudie kring start av Kulturskola i Umeå.

Ta bort icke obligatorisk verksamhet!

-förslag i rapport från Svenska Kommunförbundet

- Text: Stefan Andersson -

Kommer det att finnas utrymme för Kulturskolan i kommunernas framtida servicenivå? I rapporten "Kommunernas ekonomiska läge" redovisar Svenska Kommunförbundet sin bild av kommunernas ekonomiska situation och utveckling, och i skriftserien "Kommunala framtider" redovisar Svenska kommunförbundets finanssektion en analys av kommunernas ekonomiska framtidsutsikter.

I de senaste utgåvorna ger båda skrifterna dystra prognoser och staten säger sig inte kunna tillföra mer pengar till kommunerna:

- Det blir en svår och smärtsam omställning för kommunerna att anpassa sin kostnadsnivå till intäkterna, sa finansminister Bosse Ringholm vid presskonferensen kring budgetpropositionen 2004.

UPPSÄGNINGAR

ELLER SKATTEHÖJNINGAR

År 2002 visade drygt 100 kommuner ett underskott på 7 miljarder, att jämföras med ett överskott på cirka 1,5 miljarder vartdera året 2000 och 2001. Försämringen förklaras av att en vikande sysselsättning inneburit långsammare tillväxt av skattebasen, samtidigt som verksamheterna växt.

Trots beräknad ökad sysselsättning kommer det inte att reda upp sig då

skatteunderlaget förväntas fortsätta växa betydligt långsammare.

Resultatet för år 2006 beräknas till minus 12 miljarder.

För att istället nå ett nollresultat år 2006 måste kommunerna dra ned med närmare 3 miljarder kronor per år vilket motsvarar ungefär 8 000 kommunalt heltidsanställda per år, alternativt en årlig höjning av skatten med 15-20 öre.

I den längre prognosen som presenteras i Kommunala framtider, är huvudbudskapet att kommunerna även långt in i framtiden kommer att få svårt att upprätthålla samma standard på verksamheten som idag. I analysen fastslås att det kommer krävas skatthöjningar eller alternativa finansieringskällor.

RÅD OM SÄNKTA AMBITIONER

Man menar också att många kommuner måste sänka ambitionsnivån inom flera områden.

"Slutsatsen måste därför bli att de tjänster som idag i huvudsak finansieras skattevägen i ökande grad måste finansieras på annat sätt om produktionen av dessa tjänster ska kunna öka i samma takt som produktionen och efterfrågan i stort."

(Ur Kommunala framtider nov 2002)

Bland de vägval man menar ska klara den framtida välfärden nämns att ta bort delar av icke obligatorisk verksamhet samt fortsätta effektivisera och finna nya sätt att bedriva verksamheten.

”
Det blir en svår och smärtsam omställning för kommunerna
”

Finansminister Bosse Ringholm menar att kommunerna har en svår och smärtsam omställning framför sig innan kostnadsnivåerna har anpassats till intäkterna. Staten kommer inte att tillföra mer pengar, säger han.
Foto: Perwé Flato

Hur går det med Dagordningen Marita?

- Text & foto: Stefan Andersson -

Ambitionerna i regeringens "Dagordning för kultur 2003 - 2006", väckte stor uppmärksamhet inom musik- och kulturskolan när den kom i januari detta år. Det är inte ofta som kommunala musik- och kulturskolan omnämns i ett statligt kulturpolitiskt ambitionsdokument. Bland annat vill kulturministern i sin skrivelse, "ytterligare förbättra verksamheten i den kommunala musik- och kulturskolan", genom att bland annat inleda ett särskilt "modellsamarbete" med ett antal kommuner.

Kultursmockan bad Marita Ulvskog berätta om hur arbetet fortskrider:

- Barnkulturen har prioriterats starkt både i den Dagordning för kultur 2003-2006 som jag presenterade i början av året och i årets budgetproposition.

Genom tillsättandet av en särskild arbetsgrupp vill regeringen bland annat inleda ett särskilt modellsamarbete med ett antal kommuner och också prova hur professionella konstnärer och kulturutövare kan få en större roll i skolan. Flera kommuner har anmält

intresse av att ingå i ett sådant samarbete som kommer att påbörjas så snart som möjligt.

Den ordinarie förskolan - men självfallet också den kommunala musik- och kulturskolan - är ett centralt verktyg i vår strävan att nå ut med kultur till barn och unga. Som vi alla vet fattas beslut om finansiering av verksamheten på kommunal nivå men regeringen har ändå på olika sätt markerat sitt stöd för musik- och kulturskolorna genom exempelvis det nationella uppdraget till SMoK under perioden 2000-2002 och uppdraget till den nyligen inrättade Myndigheten för skolutveckling att samarbeta med SMoK.

Kunskapens Hus

- en förebild för lärande i samverkan

I Kunskapens Hus sjuder det av kulturell energi. Under Kultkaset briserar kulturbomben i över 100 programpunkter med alla kulturyttringar representerade.

I Marks kommun, några mil utanför Göteborg lyckas man locka ungdomar till utbildning, kultur och fritidsaktiviteter från såväl den egna kommunen som grannkommunerna. Det är det stora utbildnings- och upplevelsecentrat Kunskapens Hus som drar. Under det gemensamma taket för de 27 000 kvadratmetrarna samlas Gymnasieskolan, Vuxenutbildningen och Kulturskolan.

Många ändamålsenliga rum med hög standard och ett gott lärandeklimat präglar skolan. En vacker danssal, professionellt utrustade inspelningsstudios, ett femtontal datasalar, större och mindre scener där den största hallen rymmer upp till 2000 åskådare, generösa ytor för fordon, el och industriprogrammen för att nämna något av det som inramar de öppna och vackra ljusgårdarna i fastigheten som invigdes 1999.

Kostnaden på 205 miljoner menar man kommer att räknas hem på sikt genom att man behöver betala mindre interkommunala ersättningar då ungdomarna nu i större utsträckning väljer att utbilda sig i sin hemkommun.

- Varje elev kostar mellan 80-100 000 kronor så det blir kännbart för förvaltningen om elever väljer att lämna kommunen, berättar Lars Ljungberg som är

rektor för Kulturskolan, gymnasiet Estetiska program och Medieprogrammet.

Istället ser man nu att skolan blivit en sån succé att elever från andra kommuner väljer att söka sig till gymnasiet i Mark.

KULTUR OCH SKOLA

- Vi är 5 rektorer på skolan som samverkar kring ledarskapet under utbildningschef Janet Zetterstrand. Vi arbetar tätt tillsammans och det underlättar förstås för samverkan mellan verksamheterna, menar Lars.

Kulturskolan erbjuder musik, teater, bild och video och i Estetiska programmet läser man Bild- och form, Dans,

Ljusgården går under namnet "Gatan" och är en naturlig samlingsplats för skolans alla 1300 elever och drygt 200 lärare. I slutet av skoldagen blandas lokalerna upp med kulturskolans elever som erbjuds allt från trumpetlektioner till babysång. Personalkör och personalorkester ingår här tillsammans med volleyboll och viktväktarsambandet som delar i de personalbefrämjande åtgärderna i skolan där allt tycks vara möjligt.

Rektor Lars Ljungberg planerar tillsammans med lärarna i gymnasiet estetiska program och medieprogrammet som i Kunskapens Hus jobbar dörr vid dörr med varandra.

Musikläraren och konstnären Carola Melo är Kulturskolans nye musikkonsulent.

Musik och Teater. Dansen är likt musiken starkt representerad i Mark och har erbjudits sedan länge i privat regi, därför finns också många sökande till dans på gymnasieprogrammet men musikgrenen är den största.

UTVECKLAR UTBUDET

I Kulturskolan bildar Lars Ljungberg en ledningsgrupp tillsammans med lärarna Inger-Lisa Bäckvall och Carola Melo. Inger-Lisa är skolans utvecklingsledare med särskilt ansvar för frågor kring personalens fortbildning, utveckling av arbetslag samt kontakterna med kommunens övriga 25 grundskolor där kulturskolan också finns representerad. Musikläraren och konstnären Carola Melo är nyanställd som musikkonsulent och brinner för att jobba med frågor kopplat till förhållningssätt och attityder kring samverkan mellan personalen och de olika kulturyrtingarna:

- Vi kommer ju alla från Musikskolan och musiken är starkt förankrad i Mark så det är naturligt att vi pratar och tänker just musik, det har vi i oss sedan tidigare men jag vill få oss att också tänka bredare kulturellt och inte enbart musik. Jag vill att musiklärarna inte ska känna sig främmande för att ta in fler kulturyrtingar i sitt tänkande utan mer samarbeta över gränserna. Musikläraren och fotografen skulle kunna få ett spännande samarbete, för att ta ett exempel menar Carola.

Hon tänker sig också att Kulturskolan skulle kunna vara lite mer öppen för elever som kanske inte riktigt bestämt sig för vad de vill satsa på, och låta dem pröva på olika verksamheter. Där ser hon Estetprogrammet som ett gott exempel. Där jobbar alla i årskurs två med en gemensam produktion. Det ser Carola som en möjlighet för eleverna att få uppleva bredden inom kulturen och hon ser också fördelar i att flera lärare jobbar tillsammans och inte så mycket parallellt, som idag.

HUSET VIBRERAR AV ENERGI

Inom skolans ramar och i samarbete med andra organisationer genomförs under ett läsår en mängd föreställningar, festivaler och konserter där eleverna engageras. Störst av evenemangen är Kultkalaset i november. Kalaset spänner över fyra dagar och omfattar över 100 programpunkter som alltid drar fulla hus. Idén med Kultkalaset som nu går av stapeln för fjärde gången, är att blanda professionella artister med elever. I evenemanget engagerar sig hela skolan på olika sätt, Hotell- och Restaurangprogrammet serverar extra spännande rätter på skolans "gågata", samhällsprogrammet arrangerar lotterier och medieprogrammet laddar med TV-speltävling med mera. Kultkalaset ser alla fram emot.

Lars har fått bekräftat från de andra hyresgästerna i Kunska Hus att Kulturskolan är en uppskattad verksamhet i Huset:

- Ja, jag får höra att vi tillför mycket som är positivt för "huset" och det inspirerar oss i Kulturskolan att jobba i en så här aktiv

Lars Ljungberg har som rektor för Kulturskolan också ledningsansvaret för gymnasiets Estetiska program och Medieprogrammet inklusive kärnämnen.

och kreativ lärandemiljö, avslutar Lars Ljungberg, ledare för en framgångsrik skol- och kulturverksamhet i samverkan.

Dansen är starkt representerad i Mark och den vackra danssalen är för det mesta upptagen.
Foto: Christer Nordahl.

Bagatell 2

TELESKOPET

Den nya generationens notställ. Inga skruvar - bara att dra upp och ner. Helt fantastiskt! Snygg design som passar i alla miljöer.

Pris:
från 445,-
(ekd moms)

Bagatell musikprodukter

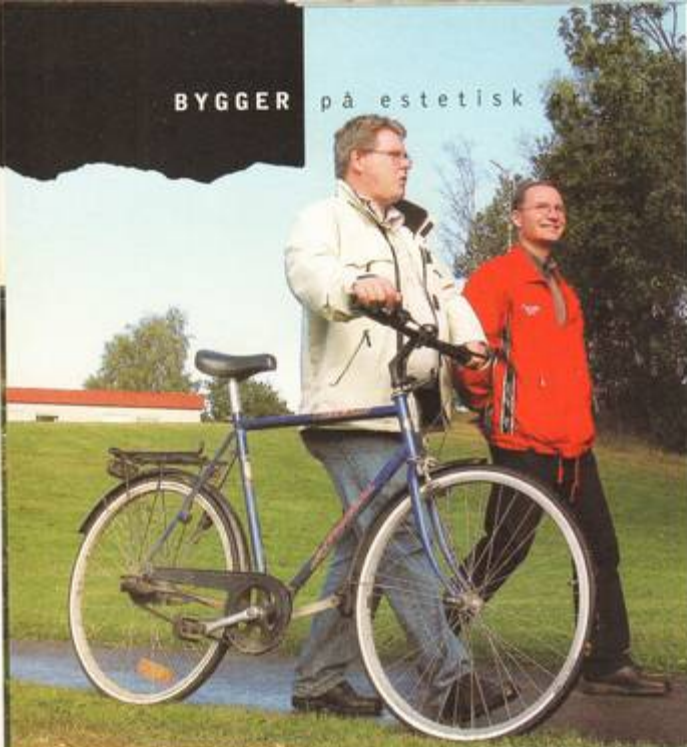
www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. - fax: 013-527 52

Foto: Christer Nordahl.

Bengt-Olof Lindvall och Roland Hybelius från Växjö på väg mot den andra i raden av nya skolor som startas och där de estetiska uttrycksformerna väger tungt.

Ringsbergskolan startade år 2002 och har blivit en succé med sin vision om en tydlig estetisk grundsyn i skolarbetet. Vid uttagningsringen av de fyra tjänsterna sökte inte mindre än 108 personer om anställning. Skolan arbetar med estetisk profil som här innebär att ämnena musik, bild, teater och dans/rytmik är viktiga verktyg för att nå målen i läroplan och kursplaner.

I juni innevarande år beslutade skol- och barnomsorgsnämnden i Växjö att Ringsbergskolan får fortsätta utbyggnaden till F-9 skola och läsåret 2006/07 ska skolan vara fullt utbyggd.

Dessutom tog förra året kommunfullmäktige beslutet att bygga ytterligare en helt ny skola med 1-12 årsverksamhet och som ska jobba ämnesövergripande med profil på natur, rörelse/hälsa och kultur.

Arbetet med den skolan har startat och skolledarna Roland Hybelius och Bengt-Olof Lindvall som har till uppgift att planera såväl kring skolans inre arbete som kring skolans pedagogiska utemiljö, menar att Högstorpsskolan inte kommer att bli en kopia på Ringsbergskolan.

ESTETISKA ÄMNEN SOM VERKTYG

- I den här skolan med rörelse-, och hälso-profil ska

Växjö bygger för estetiska lärprocesser

- Text och foto: Stefan Andersson -

För några år sedan startade Ringsbergskolan i centrala Växjö, en kommunal F-9 skola med estetisk profil och med Växjö Kulturskola som huvudman. Rektor för skolan är tillika Kulturskolans rektor Erling Rask. Nu är det dags att bygga den andra kommunala grundskolan i Växjö som önskar få in de estetiska uttrycksformerna i det vardagliga skolarbetet, Högstorpsskolan.

Och nu är Kulturskolans förre biträdande rektor Roland Hybelius en i gänget att leda den satsningen.

naturligtvis varje elev ha någon form av daglig rörelseverksamhet. Det kan vara i form av rytmik och dans men också en enkel promenad, berättar Roland Hybelius. Men vi ser de estetiska ämnena som verktyg i skolan. För mig betyder det att vi måste bryta upp det traditionella tänkandet kring de praktisktestetiska ämnena, menar han och fortsätter:

- Ta slöjden till exempel; där önskar vi nu anställa en slöjdlärare som inte enbart låter barnen rent hantverksmässigt snickra sig ett pennställ utan också ser slöjdamnet utifrån konstnärliga, estetiska aspekter och kan jobba mer tematiskt med de andra lärarna. Slöjden ska integreras och inte enbart stå som ett eget ämne för sig. För sylvärdens del kan man lika gärna jobba med teaterdräkter och i ateljéer istället för att sy sin traditionsenliga sylvärdspåse, menar Hybelius.

SÖKER BREDARE LÄRARE

Hybelius och Lindvall menar att det idag saknas lärarutbildningar för den typ av personal som Högstorpsskolan behöver. De söker efter lärare med bredare kompetenser än det som ettämneslärarna representerar. Som ytterligare exempel berättar de om en nyligen anställd förskollärare med rytmikkompetens och en slöjdlärare som också är konstnär. Alternativen till att nyanställa blir att vidareutbilda befintliga lärare i fler grenar än huvudämnet.

LOKALER OCH INNEHÅLL

Skolans lokaler kommer att byggas utifrån en idé om fyra olika och flexibla moduler som sammanbyggs med en stor ljusgård i mitten kallat "Skeppet", där ska också mycket av skolans arbeten pågå, betonar de.

De båda skolledarna är också angelägna att påpeka att modulerna inte ska tillåtas bli egna små "skolor i skolan" utan att också mycket av tiden kommer att förläggas till de gemensamma lokalerna.

- Vi önskar kunna arbeta mycket med teman och där kan de praktisktestetiska lärarna med dans, bild, slöjd, musik och

drama, ingå som en naturlig del i de olika modulerna med sina olika kompetenser. Resultaten av temaarbetena kan presenteras i olika former, som till exempel föreställningar, i rörelseform eller som utställningar, säger Hybelius.

- Vi har nu arbetat under en tid med att grovplanera kring skolans inre arbete, innehåll- och organisationsfrågor, i en referensgrupp med olika personalrepresentanter. Där kommer vi nu att bolla djupare i arbetsgrupper utifrån olika arbetsområden som portfolio, målskrivning, tematiskt arbete, värdegrund och hälsa, berättar Bengt-Olof Lindvall.

ÄVEN UTEMILJÖN VIKTIG

52 miljoner kostar bygget och då ingår också en spännande utemiljö med motorikbana, kontemplationssattelit och olika uteklassrum i den angränsande skogen. Cirka 450 barn och 75 vuxna i personalen kommer att bilda "Skeppet" när det sjösätts år 2005.

- Om tio år är nog skolan etablerad i Sverige som den framgångsrika "Högstorpsskolan" menar de båda skolrektorerna Roland Hybelius och Bengt-Olof Lindvall.

Roland Hybelius från Växjö Kulturskola och grundskolerektor Bengt-Olof Lindvall granskar ritningarna över den skola de ska bygga med rörelse- och hälsoprofil. Det pedagogiska arbetet ska få stora inslag av dans, drama, bild och musik, menar de båda skolledarna.

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

GASPALLEN

Sluta skriva!
Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig ställkonstruktion med stoppad sits. Endast 2.000 kr.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Europeiska Musikskoleunionen firar 30 år

– en organisation i crescendo

- Text och foto: Dag Krafft -

Med årets generalförsamlingsmöte, som hölls i Barcelona i september, har organisationen funnits sedan 1973. Sverige var med bland de länder som var med från början, nu är 22 länder anslutna. Vid årets möte valdes ny styrelse, det görs vart 4:e år. Holländaren Jan van Muilekom omvaldes till ordförande och kommer att styra unionen ytterligare 4 år.

Jens Bloch från DAMUSA och Per Sjöberg, SMOk informerar om den 8:e Europeiska Ungdomsmusikfestivalen vid Europeiska Musikskoleunionens möte i Barcelona.

Den norska motionen att välja en valberedning som föreslår ny styrelse mottogs negativt. Ordningen att den gamla styrelsen föreslår den nya försvaras fortfarande av majoriteten av delegaterna, medan Sverige, Norge, Danmark och ytterligare 5 länder slogs för modellen med en valberedning.

Under dagarna fick Per Sjöberg från SMOk och Jens Bloch från den danska systerorganisationen DAMUSA tillfälle att avge rapport från ländernas gemensamma arbete med den 8:e europeiska ungdomsmusikfestivalen 2004. Förberedelserna i Malmö och Köpenhamn är i full gång och festivalkansliet har räknat in över 10 000 deltagande ungdomar från hela Europa. Idén med en tältstad på Limhamnsfältet lever och ungdomarna runt om i Europa har anammat idén.

Ungern har lämnat in en ansökan om att få ta emot den 9:e festivalen 2006. Planerna är att förlägga festivalens centrum i musikstaden Keszthely som Kodály gjort känd.

Under andra dagen var två spanska politiker, musikhögskolefolk och musiklärare inbjudna för kunskapsutbyte med de europeiska delegaterna. Den spanska musikskolan är väl utvecklad i Katalonien, men i resten av landet existerar den inte än, förutom i Madridsområdet där den är under uppbyggnad.

Välkomna till MUSIKHÖGSKOLAN I PITEÅ

Storbandskurser

B och C, 5p, vid Musikhögskolan i Piteå

Kurserna är de första fristående universitets-kurserna någonsin och helt utan kostnad!

I september hade vi premiär för dessa unika kurser som är perfekta för fortbildning av musiklärare, storbandsledare m.m. De närvarande var framför allt musiklärare och rektorer men även elever från mus. högsk. Piteå

samt ambitiösa amatörer. **Kurserna omfattar:** storbandsspel, sektionsrep, repetitionsmetodik/bandleddning, musiklyssning/(interpretations)-analys, storbandshistoria, arrangering/teori, inläsning av

Mats Holmquists bok "Storbandsspelets ABZ - Den generella metoden" m.m. **Lärare:** Mats Holmquist **Kursansvarig:** Jan Bergman, studierektor jazz/rock Musikhögskolan, Piteå

Nu är det dags att söka vårens kurser!!

MUJ092 Storband C: tor - lör 29/1-31/1 samt 22/4-24/4

MUX751 Storband B : tor - lör 12/2-14/2 samt 6/5-8/5

Obs! Ansökningstid 15/10 - 1/11. Skriv på vanligt papper till: Musikhögskolan i Piteå, Att: Jan Bergman, Box 744, 941 28 Piteå. Ange kursnamn, instrument, högskolebehörighet, musikalisk bakgrund och storbandserfarenhet.

Gradera följande klassiska storbandslåtar i svårighetsgrad (efter eget tycke): mycket lätt, lätt, ganska svår, svår, mycket svår

Hay Burner (Sammy Nestico)
Basie Straight Ahead (Sammy Nestico)
US (Thad Jones)
Groove Merchant (Thad Jones)

Om ni ej känner till låtarna så ange det, ni är ändå välkomna till kursen.

Tider:

Tors 11-19.30 (11-13, 14-17, 18-19.30)
Fre 09.30 - 19.30 (09.30 - 12.30, 13.30 - 17.00, 18-19.30)
Lör 09.30-16 (09.30 - 12.30, 13.30 - 18.00)
(sammankomst 2 konsert 18 - 19)

Flygresa ca. 1.535 kr, tåg liggvagn 1.250 kr, sovagn 1.750 kr
Boende vandrarhem ca. 130 kr/natt

För mer information: www.mh.luth.se/storband

Välkomna!

Mats Holmquist/Jan Bergman

matsholmquistmusik@swipnet.se

jan.bergman@mh.luth.se

L

Morgan Funevall, rektor för Dals-Ed Kulturskola här i glatt och efterlängtat möte med barn från 2C vid Snörrumskolan.

Dals-Ed glada hederspristagare

-men säg den lycka som varar?

- Text och foto: Stefan Andersson -

Ett av hederspriset vid Svenska Musikrådets utnämning av Årets Musik- och Kulturskola gick till Dals-Ed i Dalsland. Smockan har gjort ett besök för att spegla kulturskolan och se vad som hänt efter att uppståndelsen lagt sig.

Med sina dryga 5 000 invånare tillhör kommunen en av de mindre i Sverige. Kulturskolan har 4,75 tjänster inklusive musikundervisningen i grundskolan som i Dals-Ed ligger under Kulturskolans ansvar. Inte mindre än 43 procent av alla barn i grundskolans årskurs 3 till 9 är inskrivna i Kulturskolans frivilliga verksamhet.

Som regel passar Morgan Funevall på att göra lite instrumentdemonstration vid sina lektioner för tvåorna inför nästa års sökning.

Morgan Funevall är skolans rektor och berättar att anledningen till framgången är kombinationen av duktiga lärare med bredd och ett bra samarbete med såväl politiker, tjänstemän och inte minst med grundskolan.

PRISER BETYDELSEFULLT

Kulturskola beslutades för tre år sedan och idag erbjuds eleverna undervisning i dans, bild och musik.

- När jag anställdes 1989 fanns ingen regelbunden orkesterverksamhet i dåvarande musikskolan. Ed är ju inget gammalt brukssamhälle så musiktraditionerna med till exempel blåsorkestrar finns inte lika starkt här. Körsången är däremot etablerad i de olika kyrkorna.

Jag lärde mig själv snabbt hantera trumpet och trombon och ganska snart startade vi vår första orkester. Idag har vi tre blåsorkestrar på olika nivåer, flera stråkgrupper, körer och rockgrupper, berättar Funevall.

Hederspriset som man tog hem vid senaste omgången av Årets Musik- och Kulturskola har betytt mycket menar Morgan Funevall:

- Ja vi har fått ett gott gensvar från hela samhället. Det har ökat statusen för våra verksamheter det märker man när man träffar folk på gatan. Den utmärkelse vi fick har också legat på kommunens hemsida som en del i marknadsföringen under en längre tid så det är inte att ta miste på att vi alla känner stolthet över priset.

NEDSKÄRNINGAR TROTS ALLT

Men trots framgången finns också här de sedvanliga motgångarna för musik- och kulturskolorna. På grund av minskade statsbidrag 2004, ligger det ett förslag till neddragning av 0,5 tjänst plus kraftiga avgiftshöjningar vilket slår hårt mot den lilla Kulturskolan om de klubbas igenom.

SER FÖRDELAR

Morgan Funevall nämner speciellt närheten till eleverna som en av de fördelar den lilla skolan har jämfört med i en stor kommun:

"Gumman i lädan" är Johanna Glaas-Holmström från klass 2c vid Snörrumskolan.

- Här har vi endast två grundskoleenheter och våra lokaler ligger vägg i vägg med Hagaskolan, vår mellan- och högstadieskola. Varje lärare har eget undervisningsrum. Eleverna kan titta in till oss när de vill och orkesterverksamheten kan vi dra igång redan vid tretiden på eftermiddagen då vi börjar med en ostmacka som eftermiddagsmål.

I Dals-Ed jobbar kulturskollärarna under dagtid precis som andra lärare, berättar han och fortsätter reflektera kring vad som försvårar för verksamheten i en liten kommun:

- Bekymren för skolan är att många duktiga elever flyttar när de är klara med skolan och det försvårar naturligtvis för att få igång vuxenverksamheten. Men annars finns här en framtidstro och en härlig anda. Dals-Ed har även fått utmärkelser på riksplaneln för den positiva utvecklingen av näringslivet, avslutar Funevall just som Kommunfullmäktige ringer och vill boka in Kulturskolans medverkan vid nästa sammanträde.

Musiklärare Rolf Hult med hela klass 7 poserar med sina "Ukkar". Ukulelen finns i klass-uppsättning och visar sig vara ett populärt klassinstrument tillsammans med sång, spel och musikdataundervisning vid Haga-skolan i Dals-Ed.

Juryns motivering:

Dals-Ed visar att musik- och kulturskolans styrka inte nödvändigtvis hör samman med ekonomiska resurser eller andra fördelar som en större kommun kan ha. Dals-Eds litenhet kompenseras stort genom ett långsiktigt och målmedvetet arbete baserat på personalens stora engagemang och patos för den "lilla människan". Musikskolan visar hur den lilla skolan i den lilla kommunen kan engagera, hur den kan vara en drivande kraft för såväl konst och kultur som för det sociala arbetet med barn och ungdomar.

Bagatell 1

En vagn kommer lastad...
Med 25 "Teleskop-notställ"
Förmodligen marknads mest praktiska och prisvärda notställ.
Läs mer Bagatell 2

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

INSTRUMENT-REPARATIONER

VI ERBJUDER:
Helreparationer
Reparationer
Justeringar
Försäljning av instrument, tillbehör, egen import
Postorder
Utbildning
Skötselråd

VI SERVERAR OCH RENOVERAR ÅT:
Musikskolor
Länsmusiker
Professionella musiker
Amatörmusiker
ARMÉNS MUSIKKÅR

FÖRSVARSMAKTEN
FÖRSVARSMUSIKCENTRUM

MARKNADENS BÄSTA
UTTYPNING

NYKÖPINGS BLÅS
TONWERKSTAN AB

Ateljé & Verkstad
Behmbrögatan 5D, 611 34 NYKÖPING
Tel: 0155 - 21 97 77, 21 97 96 Fax: 0155 - 21 96 96

www.nykopingsblas.se

info@nykopingsblas.se

Musikskolan - en resurs i Vilhelmina

- Text & foto: Stefan Andersson -

Vilhelmina kommun i södra Lappland med sina cirka 7 500 invånare är mycket kulturintresserade och aktiva. Inte minst värnar man sin musikskola. Detta blev extra tydligt då skolan hotades av nedläggning under arbetet med budget inför 2003. Musikskolan reste sig från nedräkningen - om dock med högre elevavgifter - och spelar idag också en stor roll i grundskolans musikundervisning.

Förra gången det blåste hårda vindar kring musikskolan i Vilhelmina var 1998. Då bestämdes att i stället för nedläggning, omvandla tjänsten som musikledare till att bli fler lärartimmar.

- Att ha kvar musikskolan som eget

rektorsområde gick inte. Enheten är för liten, vi valde istället att göra fler undervisningstimmar av de administrativa kostnaderna, berättar Viveka Abramson ordförande i Kultur- och utbildningsnämnden. Men hon kan förstå de

protester som kom från musikskolehåll där man såg en risk i att ta bort musikledarfunktionen:

- Visst finns det samtidigt en risk kring det pedagogiska ledarskapet och musikskolans utvecklingsarbete men den risken får vi ta, alternativet var värre, menar nämndens ordförande.

Mats Landin som är musiklektör på skolan menar att rädlorna för att det pedagogiska ledarskapet skulle bli lidande varit berättigade:

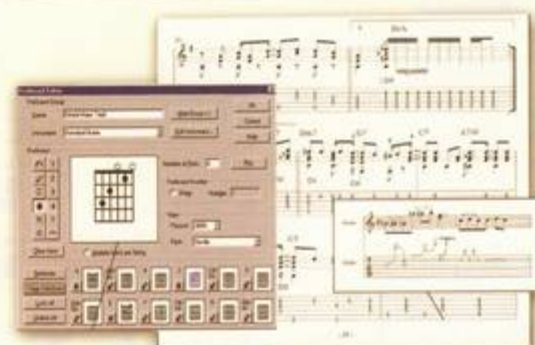
- Vi befäradade att det pedagogiska ledarskapet skulle försvinna, och det besannades tyvärr. Vi befäradade att vi skulle äläggas en hel del administration och det besannades också, menar han.

FinaleGuitar

Finale Guitar är ett helt nytt program som har funktioner för att notera stränginstrument på ett professionellt sätt. Du kan skriva partitur innehållande ända upp till 32 instrument. Med Finale Guitar kan du notera alla typer av instrument med ett lyckat resultat varje gång. Finale Guitar är fullt kompatibelt med övriga Finale-serien vilket gör det till ett mycket flexibelt program.

SWEDEN MIDI MUSIC AB

Tel. 08-806888

Pris inkl. moms: 2.150,-

info@swedenmidimusic.com

Rektor för Vilhelmina musikskola Ireen Walldén säger så här om verksamheten om 10 år: Då ser jag musikskolan som en resurs och samarbetspartner för alla skolformer från förskola till gymnasiet, där vi tillsammans utvecklar musiklivet i Vilhelmina så att vi syns och hörs. Och så önskar jag att det är slut på diskussionerna inför budgetet varje år om musikskolans vara eller inte vara. Musikskolan ska vara en självklarhet i varje kommun!

RESURS I GRUNDSKOLAN

Idag leds musikskolan av grundskolerektor Ireen Walldén:

- Jag blev rektor för musikskolan 1998 och visst fanns rädslor från personalen hur det skulle fungera när man nu inte hade en så nära ledare. Jag känner att efter som åren går har vi alla kommit över våra rädslor och hjälps åt så att det ska fungera på bästa sätt. När det gäller musikskolan är mitt ledarskap mer av administrativ karaktär där jag har fullt förtroende för lärarna som har lång erfarenhet.

Vidare berättar Walldén att musikskolans orkesterverksamhet på fritiden har upphört men istället har kör- och orkesterverksamheten ökat inom grundskolan.

- Men jag vet inte om det beror på brist av musikledare eller brist av intresse från deltagare/musiker, menar hon.

Mats Landin skulle vilja se en breddning av kompetensen i lärarkollegiet.

- Vi saknar stråklärare helt och vi har ont om blåslärare. Mer kompetens inom stråk och blås skulle ge möjligheter till mer orkesterverksamhet. Vi har de senaste åren förlorat viktig kompetens på orkesterinstrument, stråk och blås och har därför svårt att leva upp till KU-

Än så länge spelar eleverna i Volgsjö skola i Vilhelmina de vanliga låtarna men planeringen för julrepertoaren är i full gång hos musikskolans lärare Ellen Grabn, Teodor och Jonas Backlund som också sköter klassmusikundervisningen.

Stefan Linder går i årskurs 5 och har spelat gitarr i ett år. Han undervisas av gitarrpedagogen Charlotta Johansson som gör sin första termin på Vilhelmina Musikskola.

nämndens intentioner i vår gamla skolplan att "Musikskolan skall ha inriktning på kör- och ensembleverksamhet", säger han.

STARKT STÖD

Volgsjö skolas rektor Jan Erik Karlsson är entusiastisk över verksamheten:

- Musikskolan fungerar bra. Den betyder mycket för barnen som nu får möjlighet att spela på ett helt annat sätt än i grundskolans traditionella musikundervisning. Musiklärarna betyder också mycket för hela skolan. De är också en fantastisk resurs för samhället då de medverkar i karnevaler, konferenser, vid Luciafirande med mera, vi vänder oss ofta till musikskolan för att få hjälp vid olika evenemang, menar han.

FÖRSIKTIG OM FRAMTIDEN

Lärarna fungerar idag som egen arbetsenhet och verksamheten löper på med cirka 200 instrumentalelever i kommunens samtliga skolor och med klassverksamhet och orkester i Volgsjö skolas årskurs 4.

Några större visioner kring musikskolans framtida utveckling har inte nämndordförande Viveka Abramsson som menar att ambitionerna för tillfället sträcker sig till att värna den verksamhet som finns idag.

- Men nästa år kommer arbetet igång med kommunens kulturplan och där finns naturligtvis musikskolan med, lovar hon.

Hon menar också att det i samband med budgetarbetet, då all verksamhet ska synas och nagelfaras, råder enighet om att musikskolan i Vilhelmina är en mycket viktig verksamhet.

Och visst finns det en hel del att planera för i kulturplanen då Vilhelmina också bland annat har ett aktivt föreningsliv och det estetiska programmet på gymnasiet som på senare är snabbt kommit till med dans och teater.

Mats Landin, piano och tråblåslärare är oroad över utvecklingen i Vilhelmina musikskola under senare år men ser jobbet som instrumentallärare som mycket positivt och hoppas på en framtida utveckling av fler anställda välutbildade lärare som ger skolan en bredare gemensam kompetens. Han vill också utveckla samarbetet med gymnasieskolan.

Bagatell 5

AKUSTIKSKÄRMAR

Skydda elevernas hörsel med vårt mycket flexibla plexiglassystem för Slagverk, Brass, förstärkta El-instrument m fl. Prisex: skärm 130 x 120 med stativ på hjul 1950,- (exkl moms)

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50. - fax: 013-527 52

Ny skola ska förgylla gudstjänsterna

- Text: Gabriella M. Tolsén Foto: Katarina Dahlbäck -

"Lär barnen se det de hör och höra det de ser."

Med denna Kodály- uppmaning förverkligades drömmen!

Efter bara två års planerande har Stockholms Katolska Musikklasser, S:ta Cecilians skola, slagit upp dörrarna. Tjugo elever med rötter från världens alla hörn bildar deras första låg- och mellanstadieklasser. Anna Maria Hedin, rektor och grundare av skolan, menar att man nu fyllt ett tomrum bland musikklasser - med en annan typ av musikalisk profil!

- Vi arbetar efter den amerikanska musikpedagogen Justine Bayard Wards metod som har mycket gemensamt med ungraren Zoltan Kodaly's syn på musiken. Wardmetoden har sedan 1930-talet spridit sig till fler europeiska länder som Holland Belgien och Tyskland. Sängen och musiken anpassas till varje barns individuella nivå och elevens allsidiga lärande står alltid i centrum.

Kodaly menade just att man skulle lära barnen se det de hör och höra det de ser. Därför är det inte tillräckligt att lära sig lyssna, sjunga och spela, utan den som utbildar sig inom musik måste dessutom lära sig läsa, skriva och skapa musik för att förstå sin egen musikaliska kultur. Ward-metoden stödjer allt detta och vidareutvecklar Kodaly's idéer.

JOBBAR I LÄNGRE PASS

- Den musikaliska pedagogiken passar bra ihop med Montessoripedagogiken som vi tillämpar på lågstadiet. Där gör barnen enskilda arbeten som löper över ämnesgränserna. Eleverna får möjlighet att jobba klart och dagarna blir inte så uppstyckade som i en vanlig grundskola, menar Anna Maria Hedin och fortsätter:

- Hösten 2002 bildades S:ta Cecilians Akademi som är en ideell förening och även huvudman för skolan. Föreningens syfte är att främja kyrkomusiklivet i Stockholms katolska stift. Dessutom har Akademien till uppgift att göra kyrkans gudstjänster mer tilltalande och engagerande. För att det ska bli möjligt behövs

det fler aktiva barn- och ungdomskörer. Något som Katolska kyrkan verkligen lidit brist på, säger Anna Maria Hedin, även ordförande i Akademien.

Därför ansökte S:ta Cecilians Akademi hösten 2002 hos skolverket om att få starta en grundskola (0-9) med estetisk profil. På Luciadagen i fjol kom det positiva beskedet och nu ser ledningen med Anna Maria Hedin i spetsen sin vision gå i uppfyllelse.

ÖPPEN FÖR ALLA

S:ta Cecilia skola profilerar sig som en skola på kristen grund, öppen för alla musikkintresserade oavsett trostillhörighet. Barnens musikaliska förmåga testas och är självklart avgörande för om de blir antagna eller inte, men någon katolsk bakgrund behöver de sökande inte ha. Däremot måste föräldrarna tillåta sina barn att delta på två katolska gudstjänster per månad. Anna Maria Hedin:

- S:ta Cecilians skola blir ett nytt inslag i det svenska musiksamhället samtidigt som den givetvis följer den svenska läroplanen. Skolan skiljer sig från andra musikklasser, dels genom det kulturella, där tonvikten läggs på katolska traditioner och det religiösa med gemensam bordsbön och deltagandet i gudstjänster. Även utsmyckningen av lokalerna med religiösa motiv som Madonnabilder och skulpturer är annorlunda. Och dels gällande pedagogiken. Vi har hämtat våra förebilder från utländska körskolor som inte bara satsar på sängen, utan även lägger stor vikt på att eleven ska behärska ett instrument. Den internationella prägnen på S:ta Cecilia skola är något som ligger Anna Maria Hedin varmt om hjärtat. Integration är därför ett viktigt ledord för skolan. Här möter barnen många andra kulturer och lika många

Anna Maria Hedin, rektor för nyinvidga S:ta Cecilia

musiktraditioner. Den rika västerländska musikskatten odlas men med betoning på den sakrala musiken.

- Vår strävan är att S:ta Cecilians musikklasser inom kort ska bli en aktiv del av Stockholms musik- och kulturliv, avslutar Anna Maria Hedin.

Med tanke på hur snabbt skolan blev till från idé till verklighet behöver det inte dröja länge. Allting är ju möjligt för den som tror!

Den rika västerländska musikskatten odlas men med betoning på den sakrala musiken

Elever som i framtiden ska göra gudstjänsterna i Stockholms katolska stift mer engagerande.

Bagatell 4

ORKESTER/KÖRSTOL

"Sittra"

495:-
(exkl moms)

Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol "Sittra". Finns nu med 3 olika fasta lutningar från 495 kr och en variant med steglös inställning av bakhjulet från 595 kr. Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtstad med toppbetyg.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Örebro Kulturskolas ledning sparas bort?

- Text: Olof Wigren och Stefan Andersson.

Foto: Stefan Andersson -

Örebro Kulturskolas nye enhetschef Lena Sahrblom föreslår att säga upp kulturskolans nuvarande tre rektorer.

- Anledningen till de kommande förändringarna är dels de besparingskrav vi har på oss, dels att jag vill se över olika ledarskapsmodeller och se vilken som passar den här organisationen bäst, säger tidigare grundskolerektor, Lena Sahrblom.

Totalt ska den kommunala kulturskolan reduceras med 8,2 miljoner och det mesta av nedskärningarna kommer att drabba pedagogerna, förklarar hon och fortsätter:

- Vi mitt inne i processen just nu, jag kom in alldeles nyligen i den, och jag räknar med att den kommer att ta hela det här läsåret på sig innan den är färdig.

På frågan om hon känner missnöje över skolledningens arbete svarar hon:

- Jag vill som sagt se över organisationen och den måste krympa. Det är huvudskälen till det som nu sker.

CHEFERNA KOMMER OCH GÅR

Kent Larsson är en av de tre drabbade rektorerna:

- Vi tre rektorer som nu föreslås lämna våra jobb känner oss givetvis bedrövade. Vi har under framförallt de senaste 2,5 åren haft en mycket tuff arbetssituation då kulturskolan haft två vikarierande chefer på deltid. Vi har kämpat hårt för att bibehålla en hög kvalitet på utbudet.

Kent Larsson har jobbat på skolan sedan 1970 både som lärare och ledare.

- Att nu i detta läge bli tvingad att lämna mitt uppdrag känns mycket tungt. Jag förstår det som händer men skulle givetvis helst vilja fortsätta jobba för en fortsatt bra kulturskola i Örebro i dessa orostider av ständiga neddragningar.

HAMNAR I OMSTÄLLNINGSGRUPP

De drabbade kan söka andra jobb i kommunen, berättar Lena Sahrblom:

- De som blir varslade, alltså de som innehar funktioner som kommer att tas bort, hamnar i en omställningsgrupp och kommer att ges möjlighet att söka andra tjänster inom kommunen.

- Det förslag som är lagt av kulturskolans nye chef är en följd av de mycket tuffa nedskärningarna inom Örebro kommun säger Kent Larsson, en av tre rektorer som riskerar uppsägning.

Hyr blås hos **MUSICA** blåsexperten ab

Hyr kvalitet - Hyr Yamaha

Hyr ditt blåsinstrument hos oss!
Välj mellan nytt och begagnat. Vi bjuder på 4 resp. 8 månaders inbetald hyra vid köp.

Hanson - nyhet på klarinettsidan!

Denna suveräna skolklarinet levereras med smart ryggsäcksväska, två päron (ett kortare), röretui inkl. 2 rörblad, BG-ligatur, svabb och sist men inte minst ett Vandoren-munstycke.
Allt detta för 3.995:-.

Tel. 0491-120 40, Fax 0491-771 88 www.musica-blasexperten.se

Den geniala idén

NILTON www.nilton.se **MAGIC**

Niltons produkter är utvecklade av musiker för musiker och mycket lätta att Justera • Fälla ihop Transportera • Förvara

I Niltons sortiment finns olika notställ, notbelysningar och väskor som kan kombineras för att passa dig bäst!

Nilton AB • Älgvägen 1 • 428 34 Källered
Tel 031-795 01 50 • Fax 031-795 00 45

Forskare utvärderar Vansbro kultur- skoleverksamhet

- Text: Gabriella M. Tolsén. Foto: Vansbro Kulturskola -

*Kan den dagliga skolverksamheten hämta inspiration av univer-
salgeniet Leonardo da Vinci? Det
hoppades Vansbro Kommun när
de efter en förstudie år 2000 gjor-
de kulturskolan till en integrerad
del av grundskolan. Genom att ta
hjälp av den danska skolmodellen
Bifrost - som på olika sätt lyfter
fram da Vincis sätt att tänka och
arbeta - har man kommit en bit
på väg i sin strävan att förmedla
arbetsätt som främjar kulturell
mångsidighet. Uttrycksmedel som i
sin tur gynnar elevernas teoretiska
skolämnen!*

Utvärderingen av förstudien som precis färdigställdes av Anna Bjurström från Dalarnas forskningsråd visade dock på många brister i samarbetet mellan lärare och kulturpedagoger. Men Agneta Stolpe, rektor och projektledare, låter sig inte nedslås och varnar för att dra förhastade slutsatser av rapporten, där de positiva resultaten av förstudien tyvärr lyser med sin frånvaro.

- Det tar tid att hitta nya vägar och förankra nyskapande arbetsmetoder hos personalen, menar hon.

KULTUR SOM OBLIGATORIUM

Efter ett kommunalt beslut 1997 om att förstärka den estetiska verksamheten i barnomsorg och grundskola, beviljade kommunstyrelsen i Vansbro Kommun pengar till den redan omnämnda förstudien, Obligatorisk Kulturskoleverksamhet. Arbetet med den påbörjades under hösten 1999 och skulle svara på frågor som:

Vilket samarbete hade kommunens skolor redan med kulturskolan? Och på vilka sätt kunde arbetet utvecklas?

- Jag hade precis tillträtt som rektor när personalen kom med idéerna till förstudien, vilket ledde till min projektledartjänst på halvtid. Det krävs ju att någon har det övergripande ansvaret för att driva ett förankringsarbete, säger hon.

Dessutom tillsatte man en arbetsgrupp bestående av lärare och en politisk styrgrupp. Under hösten 2000 kom Vansbros skolor igång på allvar och kommunens skolpersonal utökades med fyra kulturpedagoger inom dans, drama, bild och musik. Dessa pedagoger med tjänster på 75 procent vardera skulle nå ut till 1200 av kommunens barn från förskola till högstadiet.

Agneta Stolpe:

- Kulturpedagogernas uppgift var att i samarbete med skolans ordinarie lärare, med kulturämnen som verktyg skapa nya möjligheter för lärande inom alla ämnen.

ÖTYDLIGHET OROADE

Anna Bjurström som intervjuade en stor del av personalen, menar att frånvaron av riktlinjer som konkret talade om hur ansvarsfördelningen och rollerna skulle se ut, skapade oro bland lärarna och även försvårade möjligheterna att få gehör för idéerna i den ordinarie verksamheten.

- Det stämmer, skolledningen borde

” Frånvaron av riktlinjer skapade oro, men vi har lärt oss mycket ”

Håll tempot uppe...
...kom i stämning!

SEIKO

generalagent
javi|musik

Box 5120, S-420 05 VÄSTRA FRÖLUNDA, SWEDEN
tel | 031|693130

Lärarbus i Vansbro.
Foto: Vansbro Kulturskola.

ha varit tydligare. Lärarna var annars väldigt positiva, men många förstod inte att projektet var vår gemensamma angelägenhet. En del trodde att förstudien var kulturpedagogernas grej och överlät ansvaret på dem. Dessutom hade vi stor omsättning på både lärare och skolledare just då som bidrog till svårigheterna, säger Agneta Stolpe och fortsätter:

- Men vi har lärt oss mycket som vi kan ta med oss i vårt framtida arbete. Bland annat att förankring och information är färskvaror, dvs. att resultatet av intervjuerna vi gjorde 1999 redan var inaktuella år 2000!

Samtidigt med Vansbro Kommuns satsning, startade SMoK skolutvecklingsprojektet, Kreativ skolmiljö, på regeringens uppdrag. Vansbro Kommun blev en av de elva utvalda kommunerna och fick

via projektet del av både praktiskt och teoretiskt kunnande. Något som självklart gynnande deras egen förstudie.

TID FÖR REFLEKTION

Skolorna i Vansbro har fortsatt att arbeta som förra året och lyssnat in skolornas individuella önskemål. Men ekonomiska besparingar har gjort att de ofta måste hitta nya kreativa lösningar.

Agneta Stolpe nämner fyra punkter som hon anser vara avgörande för att skolutvecklingen ska lyckas: Prioritera tid för att förstå hur den andra tänker, lärarna behöver skolledningens fulla stöd, sök flexibilitet i sättet att arbeta och sist men inte minst personalens vilja och ork att utveckla nya arbetssätt.

Själv tycker hon att vi tyvärr ofta använder en massa kraft på att försöka hålla tillbaka barnens energi i brist på kunskap hur den ska kanaliseras.

- Därför har vi som mål att hitta arbetsformer som istället frigör energi, lust och motivation, menar hon.

- Jag kan sammanfatta den här processen med tre ledord:

Lärorikt, jobbigt men otroligt roligt.
Hur skulle jag som pedagog kunna ångra processen för att den inneburit merjobb, när jag tack vare den fått uppleva barn som inte annars syns - fullkomligt glittra i ögonen - på till exempel dansgolvet? Det har varit värt allt, avslutar Agneta Stolpe.

”Lärorikt,
jobbigt men
otroligt roligt”

Bagatell 3

KLAVERNOSTÄLL

”Nothajen” slukar alla dina notblad, böcker och pärmor. Köp 4 betala för 3.

Bagatell musikprodukter

www.bagatell.se

mail@bagatell.se

Tel: 013-527 50, - fax: 013-527 52

Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

Utbildningar 2004–2005

Musiker || Musikpedagog

Rytmikpedagog || Musik-/mediapedagog

Kompositör || Dirigent || Musikterapeut

Pianostämmare || m.m.

Beställ katalogen nu!

Hela utbudet även på www.kmh.se

Foto: Åsa Petterson

Jonas Asplund är tonsättare och musiklärare på kulturskolan i Ockelbo. Han vurmar för ny musik och vill gärna väcka ett intresse hos barn och ungdomar. Därför har han startat projektet "Soundweather" som är ett stycke för orkester och elektroakustisk musik.

STIMULERAR FANTASIN

– Målet med projektet är att öppna öronen för ny musik hos eleverna. Jag hoppas också att de skall få utrymme att använda sin fantasi, säger Jonas.

Elever och föräldrar har fått information om projektet. Reaktionen var blandade. Vissa var mycket positiva medan andra tyckte det lätt konstigt.

"Soundweather" kommer att mynna ut i två konserter den 22 november i Ockelbo Missionskyrka. Ett arrangemang som för övrigt Föreningen Unga Musikanter står bakom.

– Alla ljud i bandstämman har eleverna spelat in. Sedan har jag bearbetat och komponerat den elektroakustiska stämman, förklarar Jonas.

Nutida konstmusik i Ockelbo

– Text: Stefan Franzén. –

I ett försök att lyfta fram ny musik har kulturskolan i Ockelbo startat ett projekt med nutida konstmusik, ett stycke för orkester och elektronisk akustisk musik kallat "Soundweather".

Arbetet med att sammanställa stämman har gjorts med hjälp av dator i Musik i Gävleborgs studio för digitala konstater. Orkesterstämman är grafiskt noterad och eleverna använder delvis okonventionella spelsätt genom att man spelar till symboler. Orkestern utgörs av ett 50 tal elever från årskurs 3 upp till gymnasiet. I stort sett alla instrument är representerade.

KOPPLAR OLIKA KONSTNÄRLIGA UTTRYCK

Förutom musikelever deltar också bildelever i projektet. Kopplingen musik-bild görs genom att bildelever tolkar musiken och skapar bilder.

– Vi planerar att projicera några bilder under konserten men det blir också en vanlig vernissage.

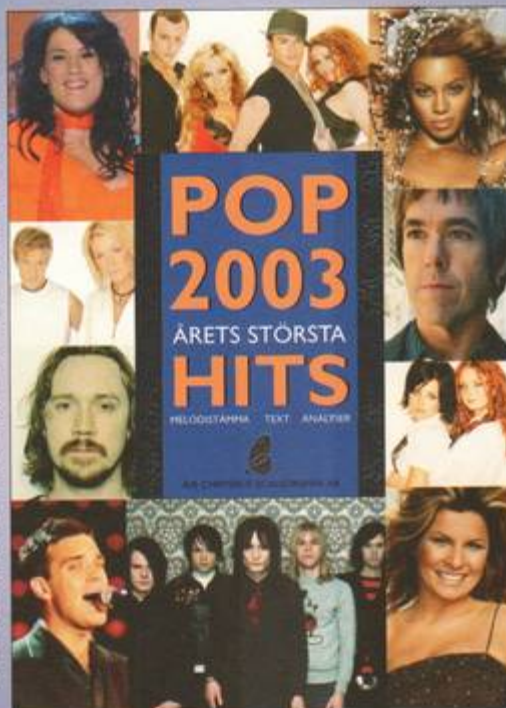
På kulturskolan ser man mycket positivt på projektet som man anser vara spännande och nyskapande.

– Ja, det är mycket nyskapande både musikaliskt-estetiskt men också vad gäller arbetsprocessen med eleverna. Det här är en alldeles ny satsning som blir spännande att följa, tycker Lotta Wennlund, kulturansvarig i Ockelbo kommun.

ÅRETS STÖRSTA HITS!

RELEASE
OKT
31
Fredag

Tatu
ALL THE THINGS SHE SAID
Gareth Gates
ANYONE OF US
Robbie Williams
COME UNDONE
Norah Jones
COME AWAY WITH ME
Melody Club
COVERGIRL
Jill Johnson
CRAZY IN LOVE
Sertab
EVERYWAY THAT I CAN
Pink
FAMILY PORTRAIT
Kent
FF
Cardigans
FOR WHAT IT'S WORTH
Fame
GIVE ME YOUR LOVE
Sean Paul
GET BUSY
Per Gessle
HÄR KOMMER ALLA KÄNSLORNA

The Rasmus
IN THE SHADOWS
The Sounds
LIVING IN AMERICA
Lisa Nilsson
LÅNGSAMT FARVÅL
Alcazar
NOT A SINNER NOR A SAINT
Carola
NÄR LOVEN FALLER
Robyn
O BABY
Avril Lavigne
SKBER BOI
Marit Bergman
THIS IS THE YEAR
Lars Winnerbäck
HUM HUM FRÅN HUMLEGÅRDEN
och många fler...

44 låtar med text, melodi och ackordanalys.
Distribution: Ehrlingförlagen AB
tel 08-30 50 25
fax: 08-30 98 12

www.air-chrysalis.se

Air Chrysalis
Scandinavia

Margareta Thalén, skolledare och utbildningsansvarig på SMI.

Agneta Malmén, dramapedagog med egen dockteater, elev på logonomutbildningen.

Ivan Ossoinak, koreograf och elev på logonomutbildningen.

Snart kommer Logonomerna

- Text och foto: Gabriella M Tolsén -

Inte sångfågeln Carola, men EU-delegaten Margot Wallström eller skådespelaren Sven Wollter borde kanske konsultera en logonom! Varför inte då kontakta Logonomutbildningen på SMI, Stockholms Musikpedagogiska Institut? Det är landets enda i sitt slag och har just beviljats examensrätt av regeringen.

Vad gör en logonom?

- Vårdar din röst. Och för att din profession ska kunna klassas som röstyrke krävs det att du belastar rösten mer än normalt och att du är beroende av rösten för att kunna utöva ditt yrke. Några exempel på yrken som behöver extra röstvård är skådespelare, försäljare, poli-

tiker, mediajournalister och även präster, säger Margareta Thalén, utbildningsansvarig på SMI.

Röst- och talpedagogutbildningen med estetisk inriktning har funnits sedan 60-talet, men nu under 2000-talet förändras denna utbildning. Och så snart ordet logonom satt sig i människors medvetande, hoppas SMI:s rektor Lennart Ejeby att namnbytet positiva effekt kommer att bli en förenkling, Margareta Thalén:

- Hos oss kan du som är lärarutbildad, musik- eller dramapedagog med högskoleutbildning på 120 poäng vidareutbilda dig till röst- och talpedagog som är detsamma som logonom. Om du blir antagen till den 2-åriga utbildningen på 80 poäng, är du en av fem elever som får den unika möjligheten att jobba förebyggande med friska röster.

UTBILDAD TILL ATT UNDERVISA

De flesta är väl mer bekanta med begreppet logoped, ett yrke som lägger tonvikten på det rent medicinska och behandlar röstdefekter. Den här utbildningen ger istället kunskaper och färdigheter för att undervisa människor i olika typer av röstyrken, bland annat för att förhindra att tal och röststörningar uppkommer.

Logonomutbildningen är en heltidsskurs, men undervisningen på skolan sker bara två dagar per vecka. Resten av tiden består av hemarbete och praktik. En av eleverna är Agneta Malmén som går sista året på logonomutbildningen, samtidigt som hon driver sitt företag vidare.

- Den här utbildningen ger verkligen det jag behöver! Jag är dramapedagog i botten och har jobbat på Vår Teater med barn i många år. Sedan 1994 har jag varit heltids sysselsatt med min Dockteater Tummeliten som jag verkligen trivs med. Med tanke på att jag använder en

massa olika röster i mitt yrke, behövde jag lära mig mer om röst och talteknik. Dessutom vill jag i framtiden kombinera mitt arbete med fortbildning och ge kurser, säger hon.

STOR BREDD I ÄMNEN

Kommunikation och ämnen som retorik, muntlig framställning och drama tar stor plats på schemat. Den konstnärliga uttrycksfullheten tränas genom arbete med litteratur, prosa, lyrik och sagor. Även kroppsmedvetenhet tränas och teoretiska kunskaper om röst och tal ges via ämnen som anatomi och fysiologi.

Ivan Ossoinak är koreograf och jobbar på gymnasier med estetisk inriktning. Han går sitt första år på SMI. Även han är hittills mycket nöjd med utbildningen.

- Den ger mig precis vad som fattades - och mer därtill - för att jag ska växa vidare i min yrkesroll som pedagog med konstnärlig inriktning. SMI sätter de mänskliga perspektiven i centrum och deras sätt att tillvarata elevernas tidigare arbetslivserfarenheter är unikt, menar han.

Det konstnärliga uttrycket och pedagogiken går hand i hand och Ivan behöver inte vänta med att få testa det han lärt sig i praktiken.

- Snart ska jag till min sons fritids och berätta sagor som vi lärt oss dramatisera. Inte precis det jag brukar göra som koreograf. Logonomutbildningen är som en dörröppnare till en massa nya möjligheter, säger han och Agneta Malmén håller med:

- Här får jag ständigt nya idéer om hur jag kan vidareutveckla mig både inom och utanför mitt nuvarande yrkesområde!

Entusiasmen går inte att ta miste på.

A VISTA-TEKNIK
Boken som avslöjar
hemligheten med notläsning!
www.khmp.nu
Läs mer på hemsidan!

” Den här utbildningen ger verkligen det jag behöver! ”

Finns det noter i Norrköping?

www.smff.se

SMoK rikskonferens till Kiruna 2005

Text: Stefan Andersson. Foto: Dag Krafft

Frågan om var SMoK:s årliga rikskonferens ska förläggas lockar alltid en handfull kommuner som vill erbjuda sitt värdskap. År 2004 kommer sammandragningen att ligga i Malmö enligt tidigare beslut och vid SMoK:s senaste styrelsemöte fanns det ställning till ansökningar från fyra intresserade kommuner inför Rikskonferensen 2005. Segrade denna gång gjorde Kiruna.

Thorbjörn Jakobsson, rektor för Kiruna Kulturskola inspekterar stadshuset som ska ta emot SMoK:s rikskonferens år 2005.

– Det är cirka 10 år sedan konferensen senast gick av stapel norr om Dalälven men nu har Kiruna sökt och presenterat ett mycket fint och konkurrenskraftigt konferenspaket som styrelsen beslutade tacka ja till, berättar Dag Krafft som handlägger ansökningarna.

Thorbjörn Jakobsson, rektor för Kulturskolan i Kiruna är glad för att tillsammans med Kiruna kommun ha fått det hedervärda uppdraget:

– Alla som väljer att delta i evene-

manget, kommer förutom det traditionella konferensprogrammet även få en upplevelse utöver det vanliga! Eller vad sägs om besök i det världsberömda Ice Hotel med sin kopia av Shakespeares teater i London gjord helt i is, guideade turer 540 m under jord i LKAB:s ståtliga Infomine samt möjligheten att uppleva kulturinslag på våra tre officiella språk, svenska, tornedalsfinska (meänkieli) samt samiska, utbrister han och lägger till:

– Dessutom får besökarna den unika

möjligheten att uppleva Kiruna och Norrbotten under den bästa tiden på säsongen, då det är lagom kallt och underbar vårsol med gnistrande snö!

Värdarna kommer också att erbjuda ett weekendpaket i samband med konferensen som ger er möjlighet att njuta av den svenska fjällvärlden i Abisko, Björkliden och Riksgränsen eller ett besök i Kirunas vänort Narvik, endast 20 korta mil från Kiruna, hälsar Thorbjörn.

Finns det
noter i
Härmösand?

www.smff.se

JULFLÖJT 1 & 2

Några av de mest kända julmelodierna arrangerade för 3 eller 4 flöjter av Marie Selling.

Julflöjt 1 CG 7504 c:a 100 kr
Julflöjt 2 SKG 10020 c:a 100 kr

Ur del 1:
Bereden väg för Herran
Deck the Halls
Dotter Sion
Ett barn är fött på denna dag
Hosianna
Santa Claus is coming to town
We wish you a Merry Christmas

Ur del 2:
Domaredansen
Hej, mitt vinterland
Julen är här
Millitärmarsch
Tomtarna
The Virgin Mary
Änglaröstens klara ljud

Bendt Fabricius UPP MED HÄNDERNA!

Tolv stycken för fyra barnhänder - lätta att ta till sig, roliga att spela. Två pedagogiska principer genomgående i primöstämman: Femtonigt omfång, Spelvägledning. Illustrationer till alla stycken. GE 10379 C:a-pris 103,00

FRAMTIDSLANDET

-ett unikt projekt i Norrbotten och Sverige

- Text: Stefan Franzén -

Häromveckan var det stor kick-off på Norrbottensteatern i Luleå. Framtidslandet är igång. Det största norrbottniska teaterprojektet någonsin.

Projektet Framtidslandet ägs av Norrbottens läns amatörteaterorganisation ATR-Norrbotten, efter en idé av Erik Norberg, projektets konstnärlige ledare.

- Projektets mål är att skådespelarna skall få samarbeta med professionella plus att vi vill lyfta fram Norrbotten.

HISTORIA, IDENTITET OCH FRAMTID

Vad har vi för självbild egentligen, säger Lasse Ericsson som är projektledare och producent för Framtidslandet. Framtidslandet är teater, dans och musik. En stor teaterföreställning ska spelas i sport- och ishallar på 11 orter runt om i Norrbotten under maj-juni 2004. Föreställningen handlar om norrbottnisk historia, identitet och framtid men med en tyngdpunkt på framtiden.

Flera av länets kända författare, Mikael Niemi, Ronny Eriksson, Katarina Kieri, Bengt Pohjanen, Torbjörn Säfve, Mona Mörtlund, Maria Vedin och Staffan Westerberg, skriver manus.

- Men än har vi inget manus färdigt. Det beräknas vara klart i slutet av december, förklarar Lasse Ericsson som också avslöjar att Sveriges Television har visat ett visst intresse för projektet.

I maj-juni är det alltså dags för "examen" i form av den stora turnén i Norrbotten. Förutom en över tre timmar lång teaterföreställning ges även skolor, företag eller föreningar som har ägnat sig åt grupparbeten, diskussioner eller skapande, möjlighet att redovisa sina resultat

på spelplatserna eller Framtidslandets hemsida, www.framtidslandet.nu.

SEMINARIER, MAT OCH TEATER

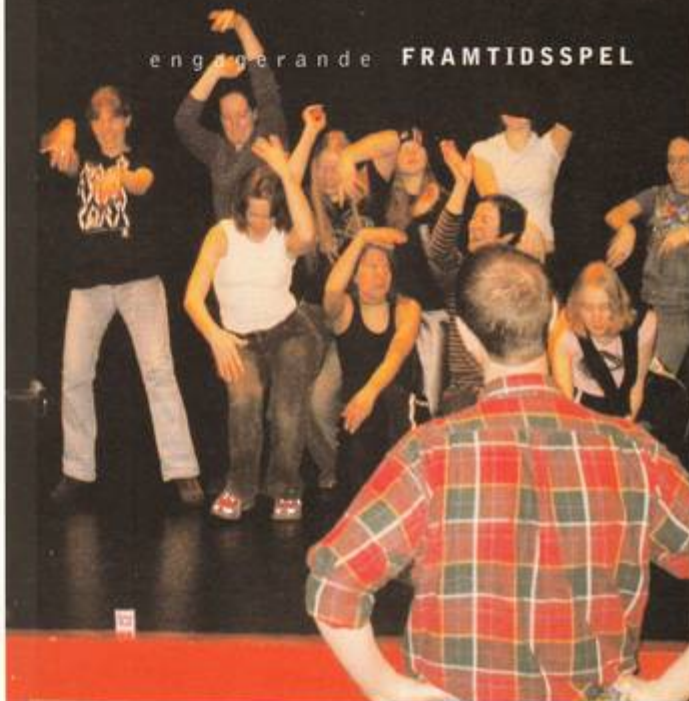
Begreppet Framtidslandet kommer från 1800-talets industriella koloniserare. Norrbotten utmålades då som ett Klondike, ett paradys med närmast outtömliga naturrikedomar.

Med i projektet är också forskare från Luleå tekniska universitet som kommer att tala om vad som verkligen har hänt i Norrbotten genom åren. Det blir flera spännande seminarier, fakta mot myten.

Ytterligare en del i Framtidslandet är att man skall kombinera mat med teater. Projektet försöker få matkonstnären Björn Ylipää att göra besök på spelplatserna och skapa nya maträtter i samarbete med de lokala krögarna.

Framtidslandets föreställning är tänkt att framföras av drygt tjugo amatörteatergrupper, hela Norrbotten Big Band samt ett antal proffsskådespelare, dansare och musiker. Det hela kommer att genomföras genom att en turnerande bastrupp bildas, bestående av en "ambassadör", en amatörskådespelare från var och en av grupperna, samt teaterproffs och dansare.

engagerande FRAMTIDSSPEL

VILL VÄCKA DEBATT

Föreställningen som bastruppen reser med är dock inte samma på varje spelplats. Cirka 30 minuter fylls av de lokala amatörteatergrupperna som själva arrangerar föreställningen. Parallellt med produktionen pågår en rad aktiviteter som syftar till att väcka debatt. Allmänheten inbjuds exempelvis genom forum på Internet att dela med sig av egna berättelser eller delta i diskussioner.

- Framtidslandet är kulturrörelsens sätt att kliva fram och visa att man vill ta ansvar för utvecklingen i Norrbotten, menar Lasse Ericsson som också vill nämna länsregissör Jonas Jarls betydelse då det är han som sätter upp denna jätteföreställning.

Jonas bor i Malmö men sökte jobbet som länsregissör i Norrbotten då han hörde talas om Framtidslandet.

Teatergruppen tar regi inför det största teaterprojektet någonsin i Norrbotten.

DET ÄR DAX NU!! -att planera orkestrernas klädsel

Personliga besök
och visningar

Specialkollektioner för:

- Musiker
- Dansare
- Körsångare

Sventorpsliden 7
412 74 Göteborg
Tel:031-404030
info@brohalldesign.se
www.brohalldesign.se

Gislaved Drum & Drill Corps

carina
brohall
DESIGN AB

**Vi erbjuder musikskolor
och elever TRÄBLÅS AV
BÄSTA KVALITÉ**

Egen import av:
Miyazawa-flöjter
Muramatsu-flöjter
Trevor J James-flöjter
Hammig-flöjter
Toptone-saxofoner

Dessutom stort sortiment av Yamaha blås

Vi har ett stort urval av tillbehör och en välutrustad reparationsverkstad.

Ring 08-660 54 50
när du behöver experthjälp!

PORST MUSIK AB
Brennkyrkagatan 48, 118 22 Stockholm
www.porstmusik.se
email: info@porstmusik.se

I den senaste utgåvan av rapporten *Kommunernas ekonomiska läge och i Kommunala framtider*, redovisar Svenska Kommunförbundet en dystert bild av kommunernas ekonomi och utveckling. Bland det som ska klara den framtida välfärden nämns att ta bort delar av icke obligatorisk verksamhet. Musik- och kulturskolan är idag en frivillig verksamhet för kommunerna.

- Hur tror du politikerna i din kommun tänker kring Musik- och Kulturskolan som en service att erbjuda eller inte erbjuda i framtiden?

Erling Rask, rektor, Växjö Kulturskola

Hos oss känns det som att Wernerssonpengarna ställer till bekymmer ur ett Kulturskoleperspektiv. Man väljer troligen att inte röra personaltättheten i obligatoriska skolan och därmed är det annan verksamhet som kommer att drabbas. Jag tror att politikerna i Växjö vill behålla Kulturskolan men frågan om hur liten den kan vara för att vara värd namnet Kulturskola, kommer säkert att ställas framöver!

Christer Melin, kulturskolechef Ragunda

För två år sedan anförde politiker och några chefstjänstemän, argumenten att icke obligatoriska verksamheter kunde man ta bort. Det innebar att kulturskolan fick ett sparkrav på 300.000 kr. Ragunda har under många år brottats med en dålig ekonomi och trots besparingar i många verksamheter och med landets högsta kommunalskatt har vi ännu ej kommit i balans.

De närmaste två åren kommer vi att behöva spara 20 miljoner ytterligare för att komma i balans. Nu till det positiva: Kommunen har tillsammans med länets övriga kommuner antagit ett kulturpolitiskt program där man bland annat vill värna och utveckla musik och kulturskolorna.

Ragunda kommun har dessutom antagit nya mål. Ett av målen är att vi skall uppfattas som en attraktiv kommun att flytta till. Det innebär att man beslutat att kulturskolan skall vara kvar och att inga besparingar görs i nästa års budget. Vad jag vet har inga kommuner lyckats få ekonomin i balans på grund av nedläggning av kulturskolor, tvärtom har de kommuner som provat fått än större problem.

Barbro Svensson, vik rektor Kulturskolan Miranda

Mora kommuns politiker gick till val 2002 med löfte om att rädda Kulturskolan Miranda, där unika verksamheter riskerade att försvinna genom hårda besparingskrav. Som så många andra kommuner, lever vi fortfarande under hårda besparingskrav. Just nu pågår en utredning där verksamheten ev. överflyttas från Barn- och utbildning till Kulturförvaltningen, allt i syfte att "rädda" verksamheten. Min uppfattning är att nuvarande politiska ledning anser att Kulturskolan Miranda är en viktig verksamhet i kommunen och att de även i ekonomiskt svåra tider vill erbjuda kommunens barn och ungdomar denna möjlighet.

Alla spelar tillsammans i Solna!

Många elever i musik- eller kulturskolan får inte möjlighet att musicera tillsammans med andra elever visar resultaten från den stora undersökningen om Stockholms Kulturskola, Lust och glädje av Cecilia Frostenson. Att få spela med andra och få nya kompisar är något som en betydande del av eleverna önskar sig. Det tar nu Solna Kulturskola fasta på och under tre veckor från den 6 oktober till den 24 oktober, ställs de vanliga musiksektionerna in och istället får alla elever spela tillsammans med nya eller gamla kompisar. Torsdagen den 23 oktober bjuds föräldrar, vänner och bekanta in till en festkväll där ett 70-tal ensemble spelar upp.

Musikindustrin startar egen hemsida

Sveriges Musikindustri AB grundades i februari 2003 och nyligen lanserades www.musikindustrin.se i syfte att samla ett informationsregister över verksamma inom musikindustrin i Sverige. Du kan registrera dig utan kostnad i kontaktbasen som omfattar mer än 70 yrkeskategorier.

Interaktiva Institutet satsar på Åre

En ny forskningsstudio om trender och tendenser öppnat i Åre. Inriktningen på arbetet kommer att vara på omvärldsanalys, trend- och tendensforskning. Interaktiva Institutet startades 1998 av Stiftelsen för strategisk forskning och målen med Institutet är bland annat att producera innovationer och nydanande forskning och etablera och förädla samarbete med näringsliv- och kulturell utbildning och offentlig sektor.

Säng med egen ljussättning

På hotellet Nordic Light i Stockholm har man bestämt sig för att vara en del av upplevelseindustrin. Det senaste är ljussatta sängar i ett ständigt ljusspel med olika färger. Vill du sova i ljuset får du vara beredd att betala mellan 3400 och 3600 per natt men så kostar också varje sänggavel runt 40 000 kronor. Lars Pihl och kal Pippo är designers och berättar att hela hotellet är en hyllning till ljuset och att gästerna blir på bättre humör utifrån ljuskonceptet. (Eventertain)

Ny filmtidning

Sverige har berikats med en ny kulturtidskrift. En ny filmtidning med intervjuer, recensioner, filmnyheter och skvaller utlovar Emil Hellström som är chefredaktör och ansvarig utgivare. Tidningen ska komma med 6 nummer per år men ingmarsen finns förstas också på nätet.

Tävla i digital konst

David Crawford från Göteborg har utsetts som en av vinnarna i konstgalleriet Third Place Gallery's tävling för nätbaserad konst. 380 tävlande från 40 länder deltog och vinsten består i att galleriet köper rättigheterna till de digitala verken för 2 000 euro styck och därefter doneras dem till en erkänd konstinstitution. Fram till 15 november tar galleriet emot nya tävlingsbidrag till nästa omgång. Thirdplacegallery.org

Filharmonikerna i samarbete med Musikskolan

Vid flera konserter ska kungliga Filharmonikerna bjuda in en kommun och presentera sig. Det är fem kommuner från storstockholm som fått erbjudandet. Planer finns också på att inbjuda musikskolans elever på olika generalrepetitioner.

-Det är viktigt att barn tidigt får lära sig att gå på konserter och lyssna på levande musik. Det ger kickar att få se musikaliska förebilder, säger Walter Brolund, musikskolechef i Upplands-Väsby till Dagens Nyheter.

Svensk fotografihistoria på webben

Nu kan du gå på galleri och möta svenska fotografer. En noga utvald grupp på ett 20-tal namn finns representerade. Där kan du lära dig om olika fotografiska tekniker men också få svar på svårare frågor som den om fotografi är konst. Den njutbara sajten om svensk fotografihistoria finns på www.xpo.se

Ladda lagligt från nätet

Nu kan du gå på galleri och möta svenska fotografer. En noga utvald grupp på ett 20-tal namn finns representerade. Där kan du lära dig om olika fotografiska tekniker men också få svar på svårare frågor som den om fotografi är konst. Den njutbara sajten om svensk fotografihistoria finns på www.xpo.se

Musik i Väst satsar på musik- och kulturskolorna

I ett imponerande fortbildningsprogram med ett tjugotal kurser inbjuder Västra Götalands länsmusikavdelning, Musik i Väst, till kompetensutveckling för personalen från länets musik- och kulturskolor.

Nytt för i år är att kurserna har breddas från att tidigare enbart ha vänt sig till musiklejare. Den 27-29 oktober träffas lärarna från de 49 kommunerna över ämnesgränserna musik, bild, drama, dans och slöjd, hälsar Per Granelid på Musik i Väst.

Och för övrigt...

kan Smockan meddela att Kulturskolan i Borås är stolt fadder för en minigris i Boråsparken, "Knorre", ett grymt musikaliskt hängbuksvin.

På skolans hemsida <http://www.boras.se/kultur/kulturskola/album02/minigris/index.htm> kan du se Knorres kompis "Snurran" i en svansbrytande helikopterfilm.

Nu kartläggs dina musikvanor

Den största undersökningen någonsin kring våra konsumtionsvanor när det gäller musik är inledd. Närmare tiotusen lyssnare från åtta länder i Europa har svarat på frågor hittills. När resultatet är klart kommer vi antligen att få veta hur ofta vi tankar ner musik från nätet, hur vi sjunger i duschen och till vilken musik vi helst har sex. (DN)

Blås i vad Du vill! Inget problem, vi har allt!

• Försäljning • Uthyrning • Service • Reparation
• Rännefri uppdelning • Återköpsgaranti • Instrumentförsäkring

Tillfälle!

Vi byter in din gamla sax för minst 4000:- vid köp av Luther Pro altsax, 15.995, eller Jupiter 2069 GL, 19.500:-.

Adress: Älvdalsvägen 29
669 30 Deje
E-post: mail@uffesblas.com

Tele: 0552-418 70
Fax: 0552-68 91 16
Hemsida: www.uffesblas.com

En musikalisk innovatör

– Av Olof Wigren –

Det var ett stort ögonblick för Peter Carlsson, när han i somras fick ta emot Årets Karamelodiktstipendium från Povel Ramel.

– Povel sa i Hagaparken att "Nu, Carlsson, ska jag göra dig ekonomiskt oberoende för resten av dagen", när jag fick vinnarcheck på 20 000 kr, ett inramat diplom och en stor karamellstrut, skrattar Peter Carlsson.

– Hur mycket har Povel betytt för dig?
– Han har alltid funnits där, i hela mitt liv. Han var ju liksom nåt så självklart och alldeles invänt i hela min generations uppväxt. Som jultomten eller Jesus. Att han sedan fortfarande finns alldeles på riktigt och delar ut pris i Hagaparken är ju nästan bara det fantastiskt. Det känns nästan överkligt, än i dag, att jag fått hans pris.

Det tog inte många år efter födseln, i Västannor i Dalarna, förrän Peter Carlsson fick sin första gitarr. Musikintresset har utvecklats och förgrenat sig till annat kreativt skapande. Som till exempel, skådespeleri. Mest känd är Peter Carlsson för det han utträttat med sin grupp Blå Grodorna. De möttes första gången 1993 då Peter var anställd på Dalateatern. Peter satte samman en musikalisk show och behövde tre musiker. Han hittade dem inom Falu kommun - och så var Peter Carlsson & Blå Grodorna ett faktum. Vi slutade på våra jobb och gjorde en gemensam satsning. Den lyckades, konstaterar Peter. Självt är han en musikalisk innovatör och en formuleringskonstens mästare, alltid med glimten i ögat.

Hur vill du definiera er musik och era shower?
– Normalt, när du plockar ihop en orkester, brukar du ju kanske plocka ihop folk som tycker ungefär som du själv. Jag gjorde tvärtom tamigfan! Det blev en brokig skara; ett popsnöre, en konsertpianist och en dansbandsmusiker. Och sen jag själv då. Vi blandade musik och tal på ett hejdlöst sätt. Ambitionen har alltid varit att ingen ska veta någonting om vad som ska hända, vad som helst ska kunna inträffa. *Du leker ofta med språket, har det alltid varit så?*
– Ord är mycket viktiga. Man kan säga hemska saker med dom, snälla saker, dumma, knasiga eller roliga saker. Det är

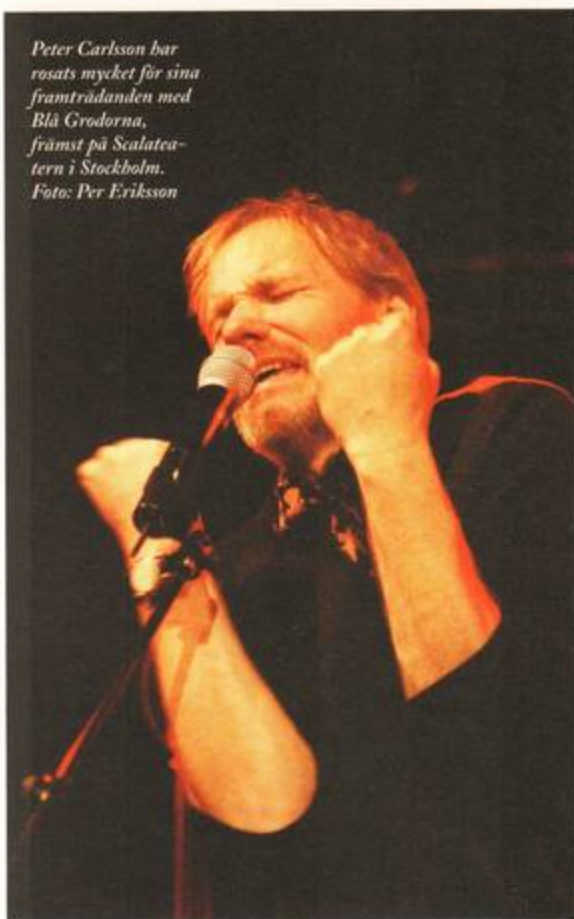
av största vikt att man redan som liten, som barn, utvecklar sitt språk. *Vad är du mest stolt över hittills?*
Rent yrkesmässigt kan jag känna mig stolt över både mig själv och mina kompisar när vi lämnar scenen och kan känna att: "Nu har vi gjort en kanonföreställning!". När man känner att man verkligen betytt någonting för varandra, oss själva och publiken. *Vad har du för erfarenheter av den kommunala musikskolan?*

– Inte mycket. Jag ville spela trumpet, men jag fick tuta i blockflöjt tills fan tog mig. Sen tappade jag sugen. Så jag slutade. Läraren, som hade röd och vit Monark-scooter, tyckte dessutom att jag var omusikalisk. Men det har väl blivit bättre?

Vilken roll tycker du den kommunala musikskolan ska ha?
– Det är naturligtvis bra att barn får spela och att dom får professionell hjälp. Men jag tror det är viktigare att lärarna lägger energi på att entusiasmera och motivera ungarna, än att tjata om hur man ska hålla i fiolen. *Vad hade du gjort om du inte satsat på skådespeleri och musik?*

– Under olika skeden i livet har jag haft lite olika idéer. Just nu tycker jag det är kul att spika och bygga. Nej, nu vet jag! Bonde skulle jag ha blivit. Fast ingen sån där modern bonde utan en småbrukare med några kor och lite andra djur och så en Ferguson-traktor, en "Grälle", att ta hem ved från skogen med.

Är du en lycklig medborgare?
– Jag är nog som folk är mest. Man går ju liksom inte omkring och är överlycklig hela tiden. Men ibland, nästan utan att jag vet varför, kan jag översköjljas av en lyckovåg. Sen brukar det bli som vanligt igen. Det är intressant att leva på något vis.

Peter Carlsson har rosats mycket för sina framträdanden med Blå Grodorna, främst på Scalateatern i Stockholm. Foto: Per Eriksson

” Jag fick tuta i blockflöjt tills fan tog mig ”

FAKTA OM PETER CARLSSON

Namn: Peter Carlsson.
Ålder: 51 år.
Bor: I ett gammalt rött hus i Grycksbo i Dalarna.
Familj: Fru Lotta, barnen Frej, Kersti och Linus samt barnbarnet Jenny.
Aktuell: "Just nu gjuter jag i jordkällaren, så att den inte ska rasa ihop."
Tjänar: "Olika men just nu tjänar jag bra."
Kör: "Här skulle vi kunna uppehålla oss ett tag. Jag gillar engelska fordon och har flera stycken. Två Landrover, en traktor av märket Ferguson, en Jaguar

från -62, en trasig gammal MG Midget och en Rover, dessutom tre motorcyklar; en BSA som egentligen är Lottas, en Mathless och en Velocette Venom. Men jag åker mest i min gamla Landrover från -64."
Läser: Allt möjligt. "Just nu Karl Gerhard's biografi samt instruktionsboken till Grällen."
Ser: "Dåligt utan glasögon numera."
Lyssnar: "På en skiva med Loui Prima som heter, The Wildest, vilket drag!"
Skrattar: Rätt ofta.
Gråter: Inte så ofta.
Älskar: Ja.
Ogillar: "Måste jag hitta på det nu när jag mätte så bra?"